ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶ ସୁସ୍ଥ ଜୀବନ

PEOPLE'S CULTURAL CENTRE (PECUC)

(A Centre for People's Empowerment and Sustainable Development)

ପରିବେଶ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ: ଆମର ସାମୁହିକ ଦାୟିତ୍ୱ

ପୃଥିବୀ ଏକ ଏଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଯେଉଁଠି ସବୁ କିଛି ଯଥା ଆମେ ନିଶ୍ୱାସ ନେଉଥିବା ବାୟୁ, ଆମେ ପିଉଥିବା ପାଣି, ବୃକ୍ଷଲତା ଓ ଜୀବଜନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପର ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଏହି ସୂକ୍ଷ୍ମ ସନ୍ତୁଳନ ଏବେ ଏକ ବଡ଼ ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛି ତାହା ହେଉଛି ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ।

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ତାପମାତ୍ରା ଓ ସାଧାରଣ ପାଣିପାଗ ପଦ୍ଧତିରେ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପରିବର୍ତ୍ତନ। ଏହା କେବଳ ସାମାନ୍ୟ ଗରମ ପାଇବା ପାଇଁ ନୁହେଁ । ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସବୁସ୍ଥାନରେ ପାଣିପାଗକୁ ବ୍ୟାହତ କରିଥାଏ, ଯାହା ତାପପ୍ରବାହ, ମରୁଡ଼ି, ବନ୍ୟା ଭଳି ଅତ୍ୟଧିକ ଚରମ ଘଟଣା ଏବଂ ବାତ୍ୟା କିମ୍ବା କାଳବୈଶାଖୀ ଭଳି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବାତ୍ୟାସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ।

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କେମିତି ହେଉଛି?

ଜଳୁଥିବା ଜୀବାଶ୍ମ ଇନ୍ଧନ: ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ମୁଖ୍ୟକାରଣ ହେଉଛି କୋଇଲା, ତୈଳ ଓ ଗ୍ୟାସ୍ ଭଳି ଜୀବାଶ୍ମ ଇନ୍ଧନକୁ ଜଳାଇବା। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦ୍ୱାରା ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ଗ୍ରୀନ୍ ହାଉସ ଗ୍ୟାସ୍ ବିଶେଷକରି ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ନିର୍ଗତ ହୋଇଥାଏ। ଏହି ଗ୍ୟାସ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଉତ୍ତାପକୁ ଜାବୁଡି ଧରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପୃଥିବୀର ତାପମାତ୍ରରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି ।

ଆପଣ ଜାଣିଛନ୍ତି କି?
ଗ୍ରୀନ୍ ହାଉସ ଗ୍ୟାସ୍ ଉତ୍ତାପକୁ ଅବଶୋଷିତକରେ ଏବଂ ଧୀରେ ଧୀରେ ନିର୍ଗତକରେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ଗ୍ରୀନ୍ ହାଉସ୍ ଏକ ଗଠନ ଭିତରେ ଗରମ ପବନକୁ ଜାବୁଡି ଧରିଥାଏ।

କୃଷି: କୃଷିରେ ବ୍ୟବହୃତ ଅତ୍ୟଧିକ ସାରରୁ ନିର୍ଗତ ଗ୍ୟାସ ଉତ୍ତାପକୁ ଜାବୁଡି ଧରିବାରେ ଅଧିକ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥାଏ । ସାର ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ଫସଲରେ ଜଳର ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି, ଯାହା ଭୂତଳ ଜଳ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ଚାପସୃଷ୍ଟି କରୁଛି। ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବାରେ ମୃତ୍ତିକାର କ୍ଷମତାକୁ ବାଧାଦେଉଥିବା ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରୀନ୍ ହାଉସ ଗ୍ୟାସ୍ ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଲ୍ୟାଣ୍ଡଫିଲ ଏବଂ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା: ଜୈବିକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଲ୍ୟାଣ୍ଡଫିଲରେ ବିଘଟିତ ହେଲେ ଏହା ମିଥେନ ନାମକ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଗ୍ରୀନ୍ ହାଉସ ଗ୍ୟାସ୍ ସୃଷ୍ଟିକରିଥାଏ। ଏହାବ୍ୟତୀତ, ଅଳିଆ ଜଳାଇବା ଭଳି ଅଳିଆ ପରିଚାଳନା ଅଭ୍ୟାସ, ବାୟୁପ୍ରଦୂଷଣ ଏବଂ ଗ୍ରୀନ୍ ହାଉସ ଗ୍ୟାସ୍ ନିର୍ଗମନରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥାଏ।

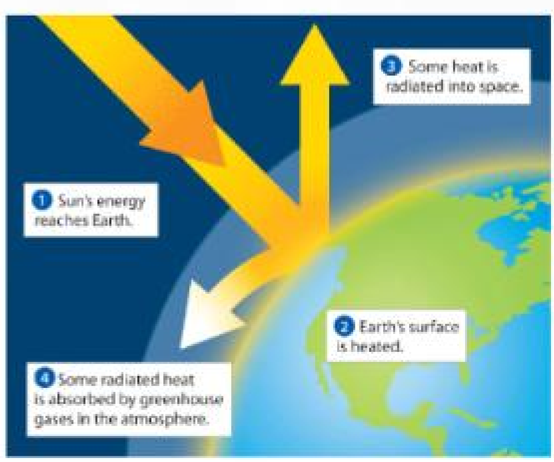

ସହରୀକରଣ: ସହର ବଢ଼ିବା ଯୋଗୁଁ ଏକ "ଉଷ୍ମଦ୍ୱୀପ ପ୍ରଭାବ" ଦେଖାଯାଏ। ଅଟ୍ଟାଳିକା, ପକ୍କା ଏବଂ ଅନ୍ଧକାର ପୃଷ୍ଠ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଉତ୍ତାପକୁ ଅବଶୋଷିତ କରିଥାଏ ଏବଂ ଧରି ରଖିଥାଏ । ଯାହା ଫଳରେ ଆଖପାଖ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ତୁଳନାରେ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ତାପମାତ୍ରା ଅଧିକ ଅନୁଭବ ହୁଏ।

ପରିବର୍ତ୍ତିତ ପରିବେଶର ସଙ୍କେତ: ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଭାବ ଏବେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି। ତେବେ ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା କିଛି ସଙ୍କେତ:

- **ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା:** ଦଶନ୍ଧି ଦଶନ୍ଧି ଧରି ବିଶ୍ୱର ହାରାହାରି ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧିପାଉଛି, ଯେଉଁଥିରେ ସବୁଠାରୁ ଉଷ୍ମତମ ଗତଦଶନ୍ଧି ରେକର୍ଡ଼ ହୋଇଛି। ଏହା ବେଶୀ ଲାଗିନପାରେ, କିନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ପରିଣାମ ଭୟାବହ ହୋଇପାରେ।

- **ଗ୍ଲେସିୟର ଓ ବରଫ ଚାଦର ତରଳିବା:** ତାପମାତ୍ରା ଯେତିକି ବଢୁଛି, ହିମାଳୟ ଓ ବରଫ ଚାଦର ମଧ୍ୟ ସେତିକି ମାତ୍ରାରେ ତରଳିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମୁଦ୍ର ଜଳସ୍ତର ବୃଦ୍ଧିପାଇବାସହ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ବାସିନ୍ଦା ଓ ପରିବେଶ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି।

- **ପାଣିପାଗ ଧାରା ବଦଳୁଛି:** ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁ ପାଣିପାଗରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସୁଛି। ଆମେ ବାରମ୍ବାର ତୀବ୍ର ଉତ୍ତାପ, ମରୁଡ଼ି, ବନ୍ୟା ଓ ବାତ୍ୟା ଦେଖୁଛୁ । ଏହି ଚରମ ପାଣିପାଗ ଘଟଣା ସମ୍ପତ୍ତି, ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ କୃଷିକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବାର ଏକ ମୁଖ୍ୟକାରଣ।

- **ମହାସାଗର ଅମ୍ଳୀକରଣ:** ସମୁଦ୍ର ବାୟୁମଣ୍ଡଳରୁ ଅଧିକ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ଶୋଷଣ କରୁଥିବାରୁ ଏହା ଅଧିକ ଅମ୍ଳଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ। ଏହା ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବ ବିଶେଷ କରି ସେଲଫିସ ଓ କୋରାଲ ରିଫକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଉଛି, ଯାହା ସୁସ୍ଥ ସାମୁଦ୍ରିକ ପରିବେଶ ପାଇଁ ନିହାତି ଜରୁରୀ।

- **ଜୈବ ବିବିଧତା ହାନି:** ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁ ଅନେକ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଓ ଉଦ୍ଭିଦ ବିଲୁପ୍ତ ହେବାକୁ ବସିଛନ୍ତି। ଜୈବ ବିବିଧତାର ଏହି କ୍ଷତି ପରିବେଶ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିଥାଏ ଏବଂ ସେମାନେ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ପ୍ରାକୃତିକ ସେବା ଯଥା ସ୍ୱଚ୍ଛ ବାୟୁ ଓ ଜଳକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ।

ମଣିଷ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ: ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବଳ ପରିବେଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ, ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଜୀବିକା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଗଭୀର ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ। ଏହି କାରଣରୁ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ମାନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ:

- **ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ:** ମରୁଡ଼ି ଓ ବନ୍ୟା କୃଷିକୁ ବ୍ୟାହତ କରିପାରେ, ଏହା ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବ ଓ ଦରବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ହୋଇପାରେ।

- **ପାଣିର ଅଭାବ:** ବର୍ଷାର ଧାରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ ପାଣିର ଅଭାବ ଦେଖାଦେଇପାରେ, ଏହାଦ୍ୱାରା ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଓ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରେ।

- **ବିସ୍ଥାପନ:** ସମୁଦ୍ରର ଜଳସ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଗମ୍ଭୀର ପାଣିପାଗ ପରିସ୍ଥିତି ଲୋକଙ୍କୁ ବିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ବାଧ କରିପାରେ, ଜଳବାୟୁଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ବିସ୍ଥାପିତ ଶରଣାର୍ଥୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରନ୍ତି।

- **ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା:** ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପ୍ରବାହ, ଜଙ୍ଗଲରେ ଲାଗିଥିବା ନିଆଁରୁ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ, ବଦଳୁଥିବା ପାଣିପାଗ ଯୋଗୁଁ ରୋଗବ୍ୟାଧି ବ୍ୟାପିବା ଭଳି ସମସ୍ୟା ଦେଖାଯାଇ ପରେ।

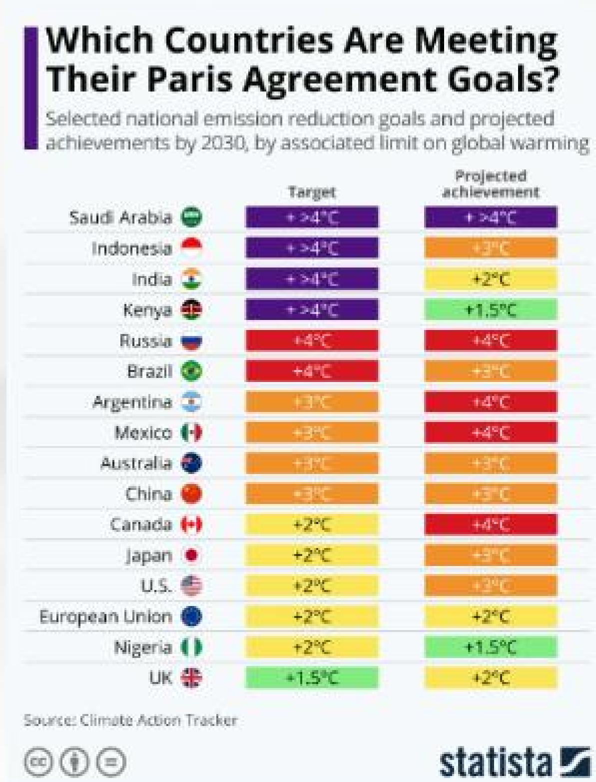

	Target	Projected achievement
Saudi Arabia	+ >4°C	+ >4°C
Indonesia	+ >4°C	+3°C
India	+ >4°C	+2°C
Kenya	+ >4°C	+1.5°C
Russia	+4°C	+4°C
Brazil	+4°C	+3°C
Argentina	+3°C	+4°C
Mexico	+3°C	+4°C
Australia	+3°C	+3°C
China	+3°C	+3°C
Canada	+2°C	+4°C
Japan	+2°C	+3°C
U.S.	+2°C	+3°C
European Union	+2°C	+2°C
Nigeria	+2°C	+1.5°C
UK	+1.5°C	+2°C

Source: Climate Action Tracker

statista

ଏହି ସମୟର ଆବଶ୍ୟକତା: ସକ୍ରିୟ ପଦକ୍ଷେପ

ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା କିପରି ଆମେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ସାମୁହିକ ଭାବେ ଆମ ଗ୍ରହ ପାଇଁ ସୁପରହିରୋ ହୋଇପାରିବା ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତକାର୍ଯ୍ୟ: ଛୋଟ ଛୋଟ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ବଡ ପ୍ରଭାବ

ହ୍ରାସ, ପୁନଃବ୍ୟବହାର, ପୁନଃଚକ୍ରଣ: ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ କମ୍ କରି, ପୁରୁଣା ଜିନିଷକୁ ନୂଆ ଜୀବନ ଦେଇ, ଯେତେବେଳେ ବି ସମ୍ଭବ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରି "ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନାର ଯୋଦ୍ଧା" ହୁଅନ୍ତୁ।

Recyclable Material	Amount of Energy Saved (kWh)
Aluminium	14,000 kWh
Glass	42 kWh
Newspaper	601 kWh
Office Paper	4,100 kWh
Plastic	5,774 kWh

- **ସବୁଜ ଶକ୍ତିକୁ ଆପଣାନ୍ତୁ:** "ସବୁଜ ଯନ୍ତ୍ର" ବ୍ୟବହାରର ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ! ଶକ୍ତି ଉପଯୋଗୀ ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ, ଯଦି ସମ୍ଭବ ହୁଏ ତେବେ ସୌର ଶକ୍ତି ଭଳି ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ସକୁ ବ୍ୟବହାରରେ ଆଣନ୍ତୁ ଏବଂ ଚାଲନ୍ତୁ, ସାଇକେଲ୍ ଚଲାନ୍ତୁ କିମ୍ବା ସ୍ୱଳ୍ପଦୂର ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ସର୍ବସାଧାରଣ ପରିବହନ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ।

- **ପାଣିର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର:** ଖରାପ ନଳକୁ ଠିକ୍ କରନ୍ତୁ, ଗାଧୋଇବା ସମୟରେ କମ ପାଣି ଖର୍ଚ୍ଚ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ବଗିଚାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମାତ୍ରାରେ ପାଣି ଦିଅନ୍ତୁ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୁନ୍ଦା ଆମ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟବାନ!

- **ସଚେତନ ଖାଉଟି:** "ସ୍ମାର୍ଟ ଦୋକାନୀ" ହୁଅନ୍ତୁ! ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ଉତ୍ପାଦନ ଚୟନ କରନ୍ତୁ, ପରିବହନ ନିର୍ଗମନକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଉତ୍ପାଦନ କିଣନ୍ତୁ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବସାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତୁ।

- **ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତୁ:** ଯେତିକି ଅଧିକ ସେତିକି ଆନନ୍ଦ! ବନ୍ଧୁ, ପରିବାର, ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସହିତ ପରିବେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା ବିଷୟରେ କଥା ହୁଅନ୍ତୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ଅସୁବିଧା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦିଅନ୍ତୁ।

ସାମୂହିକ କାର୍ଯ୍ୟ

ସରକାରୀ ନୀତି: ଲୋକମାନେ ସେହି ସରକାରୀ ନୀତି ମାନଙ୍କୁ ଚୟନ କରନ୍ତୁ ଯାହା ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ବିନିଯୋଗ, ନିରନ୍ତର ଅଭ୍ୟାସକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ସହ ଗ୍ରୀନ୍ ହାଉସ୍ ଗ୍ୟାସ୍ ନିର୍ଗମନକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସହାୟକ ହେବ।

Key legislations & schemes:

- Environment Protection Act, 1986
- Water (Prevention and Control of Pollution) Act, 1974
- Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981
- Emissions Trading Scheme (ETS) for Particulate Matter in 2011
- Energy Conservation Act, 2001
- Perform, Achieve and Trade (PAT) Scheme 2012
- Draft Plastic Waste Management (Amendment) Rules, 2021
- Draft Environment Impact Assessment Notification, 2020
- E-waste (Management) Rules, 2016
- Hazardous and Other Wastes (Management and Transboundary Movement) Rules, 2016
- Plastic WasteManagement Rules, 2016
- Vehicle Scrapping Policy in 2021

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସହଯୋଗ: ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଛି ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ଆହ୍ୱାନ। ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ଭବିଷ୍ୟତ ତଥା ନିର୍ଗମନ ହ୍ରାସ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଏକ ଦଳ ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କଳ୍ପନା କରନ୍ତୁ ପୃଥିବୀର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଜଗତର ସମସ୍ତ ଦେଶ ଏକତ୍ର ହୋଇ କାମ କରୁଛନ୍ତି କିମ୍ବା କରିବା ଦରକାର! କଳ୍ପନା କରନ୍ତୁ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ଦେଶ ଏକାଠି ହୋଇ ପୃଥିବୀର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ହାତ ମିଳାଉଛନ୍ତି!

ଜୈବିକ କୃଷି: ପ୍ରକୃତି ସହ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରି ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା

ଜୈବିକ କୃଷି ହେଉଛି କୃଷି ଉତ୍ପାଦନର ଏକ ପଦ୍ଧତି ଯାହା ପରିବେଶ ସନ୍ତୁଳନ ଓ ସ୍ଥାୟିତ୍ୱକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇଥାଏ। ପାରମ୍ପରିକ ଚାଷ, ଯାହା ପ୍ରାୟତଃ କୃତ୍ରିମ ସାର, କୀଟନାଶକ ଏବଂ ଆନୁବଂଶିକ ଭାବେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଜୀବ (GMOs) ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭର କରେ, ମାତ୍ର ଜୈବିକ ଚାଷ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରେ ।

ତେବେ ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା ଜୈବିକ ଚାଷର ଭିନ୍ନତା:

କୌଣସି କୃତ୍ରିମ ନିବେଶ ନାହିଁ: ଜୈବିକ ଚାଷୀମାନେ କୃତ୍ରିମ ସାର, କୀଟନାଶକ, ତୃଣନାଶକ ଓ ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ନାହିଁ। ଏହା ବଦଳରେ ସେମାନେ ମାଟିର ଉର୍ବରତା ବୃଦ୍ଧି, ପୋକ ଏବଂ ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ପ୍ରାକୃତିକ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି। ଏଥିରେ ଫସଲ ଚକ୍ରୀକରଣ, କୀଟପତଙ୍ଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଉପକାରୀ କୀଟ ଓ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ବ୍ୟବହାର, ପ୍ରାକୃତିକ ସାର ଭାବେ ଖତ ଓ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

ମୃତ୍ତିକା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା: ଜୈବିକ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ସୁସ୍ଥ, ଜୀବନ୍ତ ମାଟି ନିର୍ମାଣ କରିବା। ମାଇକ୍ରୋବାଏଲ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା, ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ମୃତ୍ତିକାର ଉର୍ବରତା ଓ କ୍ଷୟକୁ କମ୍ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ। ସୁସ୍ଥ ମାଟି କେବଳ ଉଦ୍ଭିଦ ବୃଦ୍ଧିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣେ ନାହିଁ ବରଂ ଜଳଧାରଣ କ୍ଷମତାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ସହ ମୃତ୍ତିକା କ୍ଷୟକୁ ହ୍ରାସ କରିଥାଏ।

ପ୍ରାଣୀ କଲ୍ୟାଣ: ଜୈବିକ ପଶୁ ଉତ୍ପାଦନ ପଶୁମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ। ପଶୁମାନେ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶରେ ବଢିଥାନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ କି ତାଙ୍କୁ ବାହାରେ ଚରିବା ଏବଂ ଜୈବିକ ଖାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ଦିଆଯାଏ। ସେମାନଙ୍କୁ ରୁଟିନ୍ ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ କିମ୍ବା ଗ୍ରୋଥ୍ ହରମୋନ୍ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ।

ଜୈବିକ ଚାଷର ଲାଭ

ଜୈବିକ କୃଷି ଉଭୟ ପରିବେଶ ଏବଂ ମାନବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଅନେକ ଲାଭଦାୟୀ ହୋଇଥାଏ ।

ହ୍ରାସ ପାଇଥିବା ପ୍ରଦୂଷଣ: ସିନ୍ଥେଟିକ୍ କୀଟନାଶକ ଓ ସାର ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବା ଦ୍ୱାରା, ଜୈବିକ କୃଷି ଜଳ ଉତ୍ସକୁ ପ୍ରଦୂଷଣରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସହ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ କମ୍ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ। ଫଳରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ।

ଉନ୍ନତ ଖାଦ୍ୟର ଗୁଣବତ୍ତା: ଜୈବିକ ଖାଦ୍ୟ ଅନେକ ସମୟରେ ଖୁବ୍ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟିକର ମନେ ହୋଇଥାଏ।

ବର୍ଦ୍ଧିତ ଜୈବ ବିବିଧତା: ଜୈବିକ କୃଷି ପଦ୍ଧତିରେ ଫାର୍ମରେ ଉଦ୍ଭିଦ ଏବଂ ପଶୁ ଜୀବନର ଅଧିକ ବିବିଧତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଏ । ଏହା ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ଯାହା କୀଟ ଏବଂ ରୋଗକୁ ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରତିରୋଧ କରିପାରିବ ।

ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ: ଜୈବିକ କୃଷି ପଦ୍ଧତି ମୃତ୍ତିକାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଉର୍ବରତା ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ। ଏହାଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ଜଳଧାରଣ, କ୍ଷୟ ହ୍ରାସ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ କୃଷି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ।

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ମୁକାବିଲା: ଜୈବିକ କୃଷି ପଦ୍ଧତି, ଯେପରିକି ସୁସ୍ଥ ମୃତ୍ତିକା ନିର୍ମାଣ, ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳକୁ ମାଟିରେ ସଂରକ୍ଷଣ କରି ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ।

ଜୈବିକ ଖାଦ୍ୟର ଚୟନ: ଜୈବିକ ଖାଦ୍ୟ ପାରମ୍ପରିକ ଭାବେ ଉତ୍ପାଦିତ ଉତ୍ପାଦଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ଅଧିକ ଦାମ ହୋଇପାରେ, ମାତ୍ର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବେଶ ଉପରେ ଏହାର ଉତ୍ତମ ପ୍ରଭାବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଫଳ, ପନିପରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ କିଣିବା ସମୟରେ ଜୈବିକ ଲେବଲ ଦେଖନ୍ତୁ। ଜୈବିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଚାଷ କରୁଥିବା କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଏକ ଅଧିକ ସ୍ଥାୟୀ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରେ।

ସତେଜ ରୁହନ୍ତୁ, ସୁସ୍ଥ ଖାଅନ୍ତୁ: ଜୈବିକ ପାକଶାଳା ପୁଷ୍ଟିବଗିଚାର ଲାଭ

କଳ୍ପନା କରନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କର ଘରପଛ ବାଡିରେ ଆପଣଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଭୋଜନ ପାଇଁ ସତେଜ, ଜୈବିକ ପନିପରିବା, ଜଡ଼ିବୁଟି ଏବଂ ଏପରିକି ଫଳ ମଧ୍ୟ ଅମଳ କରିହେବ । ଏକ ଜୈବିକ ପୁଷ୍ଟି ବଗିଚା ହେଉଛି ଆପଣ ଯାହା ଖାଉଛନ୍ତି ତାହାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା, ପ୍ରକୃତି ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା ଏବଂ ଘରେ ହିଁ ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ସ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଚମତ୍କାର ଉପାୟ।

ଜୈବିକ ପାକଶାଳା ପୁଷ୍ଟିବଗିଚା କଣ?

ସରଳ ଭାଷାରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଏହା ଏକ ବଗିଚା ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଫଳ, ପନିପରିବା ଏବଂ ଜଡ଼ିବୁଟିକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପିତ ହୋଇଛି ଯାହାକୁ ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ରୋଷେଇରେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ। ଜୈବିକ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା, ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣ କୃତ୍ରିମ ସାର, କୀଟନାଶକ ଏବଂ ତୃଣନାଶକ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହି ଏହା ବଦଳରେ ଆପଣ ନିଜ ଗଛକୁ ପୋଷଣ ଦେବା ଏବଂ କୀଟପତଙ୍ଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାକୃତିକ ଉପାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବେ।

ପୁଷ୍ଟି ବଗିଚାର ଉପକାରିତା:

ତାଜା, ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ: ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦର ସ୍ୱାଦ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଲାଭକୁ ଉପଭୋଗ କରିବା । ଆପଣ ଫଳ ଏବଂ ପନିପରିବାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ ପାକଳ ହେବାପରେ ଅମଳ କରିପାରିବେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆପଣ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାଦ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିକର ଉପାଦାନକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିପାରିବେ।

ଖାଦ୍ୟର ଖର୍ଚ୍ଚ ହ୍ରାସ: ନିଜର ଖାଦ୍ୟକୁ ନିଜେ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ଦ୍ଵାରା ଖାଦ୍ୟର କ୍ରୟକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରେ, ବିଶେଷକରି ବାରମ୍ବାର ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଜଡିବୁଟି ଏବଂ ପନିପରିବା ପାଇଁ।

ଖାଇବା ପିଇବାର ସୁସ୍ଥ ଅଭ୍ୟାସ: ଘରେ ବଗିଚା ରହିବା ଦ୍ୱାରା ଆପଣ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର ଅଧିକ ଫଳ ଏବଂ ପନିପରିବା ଖାଇପାରିବେ। ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟକୁ ରୋପଣ କରିବା, ଯତ୍ନ ନେବା ଏବଂ ଅମଳ କରିବା ଦ୍ଵାରା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଖାଦ୍ୟର ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ।

ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ଏବଂ ପାଦଚିହ୍ନ ହ୍ରାସ: ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରି, ଆପଣ ବ୍ୟବସାୟିକ ଭାବରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଫଳ ଏବଂ ପନିପରିବା ଉପରେ ନିଜର ନିର୍ଭରଶୀଳତାକୁ ହ୍ରାସ କରନ୍ତି, ଯାହା ପ୍ରାୟତଃ ବହୁ ଦୂରରୁ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ପ୍ୟାକେଜିଂ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଏକ ଛୋଟ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ପାଦଚିହ୍ନ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ମାନସିକ ଚାପରୁ ମୁକ୍ତି ଏବଂ ଆନନ୍ଦ: ଉଦ୍ୟାନ ବଗିଚା ଏକ ଚିକିତ୍ସାମୂଳକ ଏବଂ ଫଳପ୍ରଦ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରେ। ଏହା ପ୍ରକୃତି ସହିତ ଯୋଡ଼ି ହେବା, ଚାପମୁକ୍ତ ହେବା, ଜୀବନକୁ ପୋଷଣ କରିବାର ଆନନ୍ଦକୁ ଅନୁଭବ କରିବାର ଏକ ମାର୍ଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ। ନିଜ ବଗିଚାକୁ ବଢ଼ିବା ଦେଖିଲେ ମନକୁ ବହୁତ ସନ୍ତୋଷ ମିଳିଥାଏ।

ପାଠପଢ଼ା ଓ ଶିକ୍ଷାଦାନ: ଏକ ପଛପଟ ବଗିଚା ଛୋଟ ପିଲା ଏବଂ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ସମାନ ଭାବରେ ଏକ ଚମତ୍କାର ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଅନୁଭୂତି ହୋଇପାରେ। ଏହା ଆପଣଙ୍କୁ ଉଦ୍ଭିଦର ଜୀବନଚକ୍ର, ସୁସ୍ଥ ମୃତ୍ତିକାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଏବଂ ପ୍ରକୃତିର ସୂକ୍ଷ୍ମ ସନ୍ତୁଳନ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାର ସୁଯୋଗ ଦେଇଥାଏ।

ଆପଣଙ୍କ ପୁଷ୍ଟିକର ପାକଶାଳା ବଗିଚା

ଆପଣଙ୍କ ବଗିଚା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରନ୍ତୁ:

୧. **ସ୍ଥାନ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ:** ଏପରି ଏକ ସ୍ଥାନ ବାଛନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଦୈନିକ ଅତିକମରେ ୬ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ମିଳିଥାଏ। ଆପଣଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ଥିବା ଛୋଟିଆ ଜାଗା ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ। ଯଦି ସ୍ଥାନ ବହୁତ ସୀମିତ, ତେବେ କଣ୍ଟେନର କିମ୍ବା ଝୁଲନ୍ତା ଝୁଡ଼ି ବ୍ୟବହାର କରି ବଗିଚା କରିବା କଥା ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ।

୨. **ମୃତ୍ତିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି:** ଗଛର ବିକାଶ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମୃତ୍ତିକା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ। ଭଲ ଭାବରେ, ଏହାର ଗଠନକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ମୃତ୍ତିକାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ଏବଂ ଉର୍ବରତାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବାକୁ ପଡିବ। କମ୍ପୋଷ୍ଟ, ଗୋବର, ପଚାପତ୍ର ଭଳି ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥର ମିଶ୍ରଣ ଦ୍ୱାରା ଏହା କରାଯାଇ ପାରିବ।

୩. **ଋତୁକାଳୀନ ବିଚାର:** ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଜଳବାୟୁ ରହିଛି। ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଋତୁ (ବର୍ଷା, ଶୀତ, ଗ୍ରୀଷ୍ମ)ରେ କେଉଁ ପରିବା ଏବଂ ଜଡ଼ିବୁଟି ବଢ଼ିଥାଏ ତାହା ଗବେଷଣା କରିବା । ଏହାର କିଛି ଉଦାହରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା

ବର୍ଷା ଋତୁ (ଖରିଫ): ଭେଣ୍ଡି, ଟମାଟର, ଲାଉ, ବିନ୍ସ୍, ଲଙ୍କା

ଶୀତ ଋତୁ (ରବି): ପାଳଙ୍ଗ, ମେଥି, ଧନିଆ, ଗାଜର, ମଟର

ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁ: ଭେଣ୍ଡି, ବାଇଗଣ, କଲରା

୪. **ଜଳ ଉପଲବ୍ଧତା:** ନିଜର ଜଳ ଉତ୍ସକୁ ବିଚାରକୁ ନିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଯଦି ଜଳର ଅଭାବ ଥାଏ ତେବେ ମରୁଡ଼ି ପ୍ରତିରୋଧୀ ଉଦ୍ଭିଦ ଚୟନ କରନ୍ତୁ । ଗଛ ଚାରିପାଖରେ ପତ୍ର, କୁଟା, କିମ୍ବା କାଠ ଗୁଣ୍ଡ ପକାଇ ଆର୍ଦ୍ରତା ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା।

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ:

୧. **ବିହନ ବା ଚାରା:** ଆପଣ ସିଧାସଳଖ ବିହନ ବୁଣିବା ପାଇଁ ବା ସ୍ଥାନୀୟ ନର୍ସରୀରୁ ଚାରା କିଣିପାରିବେ।

୨. **ପ୍ରାକୃତିକ ଉପାୟ:** କୀଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ନିମ୍ବ ତେଲ ସ୍ପ୍ରେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା କ୍ଷତିକାରକ କୀଟକୁ ଖାଉଥିବା ଲେଡିବଗ୍ ଭଳି ଉପକାରୀ କୀଟଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ଗୋବର ସାର, ଚା' ଭଳି ପ୍ରାକୃତିକ ବିକଳ୍ପକୁ ସାର ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ।

୩. **ବୃକ୍ଷରୋପଣ:** ସାଥି ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କୌଶଳ ରଗବେଷଣାକରନ୍ତୁ । କେତେକ ପନିପରିବା ଏବଂ ଔଷଧୀୟ ଚାରାକୁ ଏକାଠି ଲଗାଇଲେ ପରାଗକାରକ ମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା କିମ୍ବା କୀଟପତଙ୍ଗକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ଦ୍ୱାରା ପରସ୍ପରକୁ ଲାଭ ମିଳିଥାଏ।

୪. **ପାରମ୍ପରିକ ଜ୍ଞାନ:** ନିଜ ଗାଁର ଅଭିଜ୍ଞ ବଗିଚା ମାଲିକଙ୍କ ସହ କଥା ହୁଅନ୍ତୁ। ସେମାନେ ସଫଳ ବଗିଚା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ପାରମ୍ପାରିକ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ମୂଲ୍ୟବାନ ତଥ୍ୟ ଦେଇ ପାରିବେ।

ଗ୍ରାମରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟର ମହତ୍ତ୍ୱ

ପାକଶାଳା ପୁଷ୍ଟିବଗିଚା ତାଜା ଉତ୍ପାଦନର ଏକ ଚମତ୍କାର ଉତ୍ସ ଯୋଗାଇଥାଏ। ଏଥିସହିତ ଯଦି ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟକୁ ନିଜ ଖାଦ୍ୟରେ ସାମିଲ କରିବା ତେବେ ଏହା ବହୁତ ଲାଭକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା କାହିଁକି ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟକୁ ବାଛିବା ଜରୁରୀ:

ସ୍ୱାଦ ଓ ସତେଜତା: ସ୍ଥାନୀୟ ଭାବେ ଉତ୍ପାଦିତ ଫଳ ଏବଂ ପନିପରିବା ସାଧାରଣତଃ ଅଧିକ ପାଚିବା ସମୟରେ ଅମଳ କରାଯାଏ, ଫଳରେ ଏହା ସୁସ୍ୱାଦୁ ହୋଇଥାଏ, ଏବଂ ଦୂରରୁ ଆସୁଥିବା ଖାଦ୍ୟ ତୁଳନାରେ ପୁଷ୍ଟିକର ହୋଇଥାଏ ।

ସ୍ଥାନୀୟ ଚାଷୀଙ୍କୁ ସହାୟତା: ସ୍ଥାନୀୟ ବଜାର କିମ୍ବା ଛୋଟ ଫାର୍ମରୁ କିଣି ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସିଧାସଳଖ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତି। ଏହା ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଟଙ୍କାକୁ ସଞ୍ଚୟ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ଏବଂ କୃଷକମାନଙ୍କ ଜୀବିକାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିଥାଏ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ମେରୁଦଣ୍ଡ ଅଟନ୍ତି।

ମୌସୁମୀ ଅନୁଦାନ: ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ଦ୍ୱାରା ଆପଣ ତାଜା ଋତୁକାଳୀନ ଉତ୍ପାଦନର ଆନନ୍ଦ ଉଠାଇପାରିବେ।

ପରିବେଶଗତ ଲାଭ: ସ୍ଥାନୀୟ ଭାବେ ଉତ୍ପାଦିତ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ କମ୍ ପରିବହନ ଆବଶ୍ୟକ, ଗ୍ରୀନ୍ ହାଉସ୍ ଗ୍ୟାସ୍ ନିର୍ଗମନ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନର ପରିବେଶଗତ ପ୍ରଭାବ। ଅଧିକନ୍ତୁ, ସ୍ଥାନୀୟ କୃଷକମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ସ୍ଥାୟୀ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଯାହା ଜମିକୁ ଲାଭ ପହଞ୍ଚାଇଥାଏ ଏବଂ ଜଳ ସମ୍ପଦର ସଂରକ୍ଷଣ କରିଥାଏ।

ପରମ୍ପରାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଲେ: ଭାରତର ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନନ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରକାରର ଫଳ, ପନିପରିବା ଏବଂ ଶସ୍ୟ ରହିଛି। ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଚୟନ ଏହି ସମୃଦ୍ଧ କୃଷି ଐତିହ୍ୟ ଓ ଜୈବ ବିବିଧତାକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ।

ଗାଁରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ସ ଖୋଜିବା:

- **କୃଷକ ବଜାର:** ନିକଟସ୍ଥ ସହର କିମ୍ବା ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ସାପ୍ତାହିକ କିମ୍ବା ଦ୍ୱି-ସାପ୍ତାହିକ ହାଟରୁ କ୍ରୟ କରନ୍ତୁ।
- **ଗୋଷ୍ଠି ସହାୟତାରେ କୃଷି (Community Supported Agriculture (CSA)):** ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହା ଉପଲବ୍ଧ ଥାଏ ତେବେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦେବା ଉପରେ ବିଚାର କରନ୍ତୁ। CSAs ଆପଣଙ୍କୁ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଫାର୍ମ ସହିତ ସିଧାସଳଖ ସଂଯୋଗ କରେ ଏବଂ ଏକ ନିୟମିତ ଋତୁକାଳୀନ ଉତ୍ପାଦର ଲାଭ ଉଠାଇ ପାରିବ।
- **ଛୋଟ ଛୋଟ ଫାର୍ମ:** ନିଜ ଗାଁ ପାଖରେ ଚାଲୁଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ଫାର୍ମ ବିଷୟରେ ପଚରାଉଚରା କରନ୍ତୁ। ହୁଏତ ଆପଣ ଏମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସିଧାସଳଖ କିଣିପାରିବେ।
- **ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ପାକଶାଳା ବଗିଚା:** ପାକଶାଳା ବଗିଚା ଥିବା ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ। ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅମଳର କିଛି ଅଂଶ ଆପଣଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ହୋଇପାରନ୍ତି।

ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟକୁ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ କରିବା:

- **ଆପଣଙ୍କ ଭୋଜନର ଯୋଜନା କରନ୍ତୁ:** ସ୍ଥାନୀୟ ଏବଂ ଋତୁ ଅନୁଯାୟୀ କେଉଁ ଖାଦ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ତାହା ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ଭୋଜନ ଯୋଜନା ରେ ରଖନ୍ତୁ। ଏହା ଖାଦ୍ୟର ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ କମ୍ କରିବା ସହ ସତେଜ ଉପାଦାନକୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ।
- **ସଂରକ୍ଷଣ କୌଶଳ ଶିଖନ୍ତୁ:** ମୌସୁମୀ ଉତ୍ପାଦନକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଆଚାର, ଶୁଖିଲା, ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ପାରମ୍ପାରିକ ପଦ୍ଧତିର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ବର୍ଷସାରା ଏହାର ଲାଭକୁ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତୁ।

ଖାଦ୍ୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ସକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି, କେବଳ ଶରୀରକୁ ପୋଷଣ କରୁନାହିଁ ବରଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ଏବଂ ଏକ ଅଧିକ ସ୍ଥାୟୀ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଯୋଗଦାନ କରିପାରିବା।

ଏକାଠି କାମ କରିବା: ସବୁଜ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ

ଜଙ୍ଗଲ ଆମ ପରିବେଶରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ, ଯାହା ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରଜାତି ପାଇଁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ବାୟୁ, ଜଳ ଏବଂ ବାସସ୍ଥଳୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ। ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷୟ ଓ ଅବକ୍ଷୟ ଏହି ପରିବେଶ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଅଛି । ଆମ ଜଙ୍ଗଲର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ପୁନଃରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଏଠାରେ ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ଏକ ସହଯୋଗୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପ୍ରଦାନ କରେ।

ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷୟକୁ ବୁଝିବା:

ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷୟର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଗଛକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ହଟାଇ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା। ଅପରପକ୍ଷରେ ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷୟ ହେଉଛି ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯେଉଁଠାରେ ଜଙ୍ଗଲ ର ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଏ। ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ହୋଇପାରେ, ଯଥାଃ-

- **ଗଛ କାଟିବା:** ଅତ୍ୟଧିକ ଗଛ କାଟିବା ଅଭ୍ୟାସ ଯାହା ଉପଯୁକ୍ତ ପୁନଃସୃଜନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ ତାହା ଜଙ୍ଗଲ ପରିବେଶକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇପାରେ।
- **ଇନ୍ଧନ ସଂଗ୍ରହ:** ରୋଷେଇ ଓ ଉଷ୍ମତା ପାଇଁ ଜାଳେଣି କାଠର ଅଧିକ ସଂଗ୍ରହ ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦ ଉପରେ ଚାପ ପକାଇପାରେ।
- **ଚାରଣ:** ଗୃହପାଳିତ ପଶୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଚାରଣ ଛୋଟ ଗଛକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥାଏ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲର ପୁନଃଉତ୍ପାଦନରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ।
- **ବଦଳି ଚାଷ:** କେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏକ ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରଥା ଯେଉଁଠାରେ ଅସ୍ଥାୟୀ କୃଷି ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ସଫା କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ନକରାଯାଏ ତେବେ ଏହା ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଅବକ୍ଷୟର କାରଣ ହୋଇପାରେ।

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ଏହି କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଜଙ୍ଗଲ ଅବକ୍ଷୟ ଏବଂ ସେମାନେ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ମୂଲ୍ୟବାନ ସେବା ହ୍ରାସ କରାଇ ଆନ୍ତି।

ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ କ'ଣ?

ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ହେଉଛି ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନା ଓ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିତ୍ତିକ ଉପାୟ । ଏହା ଜଙ୍ଗଲ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଜନ ସମୁଦାୟଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରୁଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ନିରନ୍ତର ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନା ଅଭ୍ୟାସରେ ଭାଗ ନେବା ପାଇଁ ସଶକ୍ତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି। ସାମାଜିକ ବନୀକରଣର କେତେକ ପ୍ରମୁଖ ନୀତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା

- **ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ସହଭାଗିତା:** ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କୁ ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଏବଂ ତଦାରଖରେ ସକ୍ରିୟ ଭାବେ ସାମିଲ କରିବା।
- **ଜୀବିକା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ:** ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟତଃ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ଆୟ ସୃଷ୍ଟି ସୁଯୋଗକୁ ସମନ୍ୱିତ କରିଥାଏ, ଯେପରିକି ଜାଳେଣି କାଠ, ଗୋଖାଦ୍ୟ, କିମ୍ବା ଅଣ-କାଠ ଜଙ୍ଗଲ ଉତ୍ପାଦ (NTFPs) ଫଳ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଔଷଧୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ।
- **ସ୍ଥାୟୀ ପରିଚାଳନା:** ସୁସ୍ଥ ଜଙ୍ଗଲ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ପୁନଃନିର୍ମାଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଥିବା ଅଭ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି। ଏଥିରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ, ଚୟନକରୀ ଗଛ କାଟିବା ଏବଂ ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ କୌଶଳ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ସାମାଜିକ ବନୀକରଣର ଲାଭ:

- **ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷୟ ହ୍ରାସ:** ଜଙ୍ଗଲର ସ୍ଥାୟୀ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସମୁଦାୟକୁ ସଶକ୍ତ କରି, ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଚଳିତ ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ଚାପ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ଏବଂ ଅଧିକ ଅବକ୍ଷୟକୁ ରୋକିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ।
- **ଜଙ୍ଗଲର ବୃଦ୍ଧି:** ଅବକ୍ଷୟ ହେଉଥିବା ଜମିରେ ଗଛ ଲଗାଇବା ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରିକ ଜଙ୍ଗଲ ପରିସର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ।
- **ଉନ୍ନତ ଜୀବିକା:** ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଆୟ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ, ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ ଏବଂ ଜାଳେଣି କାଠ ଏବଂ NTFPs ଭଳି ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ବଳର ଉପଲବ୍ଧତା ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବ।
- **ଜୈବ ବିବିଧତା ସଂରକ୍ଷଣ:** ସୁସ୍ଥ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଉଦ୍ଭିଦ ଏବଂ ପଶୁମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ କରେ। ଜୈବ ବିବିଧତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଉଥିବା ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ପଦ୍ଧତି ଏକ ସୁସ୍ଥ ବାତାବରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ।

ଭାରତରେ ସାମାଜିକ ବନୀକରଣର ଉଦାହରଣ:

ଭାରତରେ ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ପଦକ୍ଷେପର ଲମ୍ବା ଇତିହାସ ରହିଛି। ଏହାର କିଛି ପ୍ରମୁଖ ଉଦାହରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା

- **ଜଏଣ୍ଟ ଫରେଷ୍ଟ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ (ଜେଏଫ୍ଏମ୍):** ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସରକାରୀ ଜଙ୍ଗଲର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ପରିଚାଳନାରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସମୁଦାୟ ସାମିଲ ରୁହନ୍ତି । ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଲାଭ ଉଠାଉଥିବ ଯୋଗୁଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସମୁଦାୟ ସ୍ଥାୟୀ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ମଧ ଦାୟୀ ରୁହନ୍ତି ।
- **ଅନାବାଦି ଜମି ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ:** ଏହି ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ଅବକ୍ଷୟ ହେଉଥିବା ଜମିରେ ଗଛ ଲଗାଇବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ, ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ପ୍ରାୟତଃ ସାମିଲ କରାଯାଇଥାଏ। ଏହା ସବୁଜତା ବୃଦ୍ଧି, ମୃତ୍ତିକାର ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ: ଏକ ସହଯୋଗୀ ସମାଧାନ

ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନ ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇ ଜଙ୍ଗଲ ଅବକ୍ଷୟର ଏକ ଆଶାଜନକ ସମାଧାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ। ମିଳିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆମେ ସୁସ୍ଥ ଜଙ୍ଗଲ ସହିତ ଏକ ଭବିଷ୍ୟତ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବା ଯାହା ପରିବେଶଗତ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏବଂ ଆଗାମୀ ପିଢ଼ି ପାଇଁ ସ୍ଥାୟୀ ଜୀବିକାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବ।

ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବିପଦ: ସମସ୍ୟାକୁ ବୁଝିବା ଏବଂ ସମାଧାନର ବାଟ ଖୋଜିବା

ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ଆମ ଜୀବନର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ପାଲଟିଛି। ସପିଂ ବ୍ୟାଗ୍ ରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଖାଦ୍ୟ ପ୍ୟାକେଜିଂ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ସୁବିଧା ଅନସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକର ଲୁକ୍କାୟିତ ପ୍ରଭାବ ଦିନକୁ ଦିନ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବାରେ ଲାଗିଛି: ଏହା ଆମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବେଶ ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି।

ପ୍ଲାଷ୍ଟିକର ବିପଦ:

- **ପ୍ରଦୁଷଣ:** ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଯାଇ ମାଟିରେ, ମହାସାଗର ଏବଂ ଏପରିକି ଆମର ଖାଦ୍ୟରେ ମିଶି ଥାଏ। ଏହା ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ଧରି ରହେ ଓ ଭାଙ୍ଗି, କ୍ଷୁଦ୍ର କଣିକାରେ ପରିଣତ ହୋଇ ମାଇକ୍ରୋପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ର ରୂପ ନିଏ, ଏହା ବନ୍ୟଜନ୍ତୁଙ୍କୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବା ସହ ମାନବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଛି।
- **ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବନ:** ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବମାନେ ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକକୁ ଖାଦ୍ୟ ବୋଲି ଭାବି ଖାଇନିଅନ୍ତି, ଯାହାଫଳରେ ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟନଳୀ ରେ ଅଟକି ଯାଏ, ଶ୍ୱାସରୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅବରୋଧର ଶିକାର ହୋଇଥାନ୍ତି। ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ପ୍ରଦୁଷଣ ପରିବେଶକୁ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ କରିବା ସହ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୈବ ବିବିଧତା ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି।
- **ମଣିଷର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ:** କେତେକ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକରେ ଥିବା ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ପାଣିରେ ମିଶିଯାଇପାରେ, ଯାହା ହରମୋନ୍ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ।
- **ସୀମିତ ଜୈବ ଅବକ୍ଷୟ:** ଅଧିକାଂଶ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ପ୍ରାକୃତିକ ଭାବେ ମାଟିରେ ମିଶେ ନାହିଁ। ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ନଷ୍ଟ ହେବା ପାଇଁ ଶହ ଶହ କିମ୍ବା ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ସମୟ ଲାଗିପାରେ, ଯାହା ଏକ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ପରିବେଶ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ।

ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ମୁକ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା:

ଭଲ ଖବର ହେଉଛି ଆମେ ସମସ୍ତେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ପ୍ରଦୁଷଣ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ଏକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବା। ତେବେ ଆସନ୍ତୁ

ଜାଣିବା ଏହାର କିଛି ସମାଧାନ:

- **ଏକକ ବ୍ୟବହାର ପ୍ଲାଷ୍ଟିକକୁ କମ୍ କରନ୍ତୁ:** ପୁନର୍ବାର ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ ବଜାର ବ୍ୟାଗ୍, ପାଣି ବୋତଲ ଏବଂ କଫି ମଗ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ଷ୍ଟ୍ର, ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ୟାକେଜିଂ ଭଳି ଏକକ ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଜିନିଷରୁ ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ।
- **ସ୍ଥାୟୀ ବିକଳ୍ପ ବାଛନ୍ତୁ:** ଯେତେବେଳେ ବି ସମ୍ଭବ ପୁନଃବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ, ବାଉଁଶ, କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ବିକଳ୍ପରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉତ୍ପାଦକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତୁ।
- **ପୁନଃଚକ୍ରଣ:** ଆପଣଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ କ'ଣ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପୁନଃପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ସେ ବିଷୟରେ ଜାଣନ୍ତୁ ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତୁ ଯେ ଆପଣ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବେ ନଷ୍ଟ କରୁଛନ୍ତି।
- **ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବର୍ଜନକୁ ସମର୍ଥନ:** ଏକକ ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକକୁ ସୀମିତ କରିବା କିମ୍ବା ଜୈବିକ ସାମଗ୍ରୀର ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଉଥିବା ନୀତିକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତୁ।
- **ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତୁ:** ବନ୍ଧୁ, ପରିବାର, ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସହ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ସମସ୍ୟା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ। ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଯେତିକି ଲୋକ ବୁଝିବେ, ସାମୂହିକ ପ୍ରଭାବ ସେତିକି ଅଧିକ ହେବ।

ନିରନ୍ତର ବିକାଶ ଓ ସମୃଦ୍ଧ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ନବସୃଜନ:

- **ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ଆର୍ଟ:** ପୁରୁଣା ବୋତଲ ଓ କଣ୍ଟେନରକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ! ସେଗୁଡିକୁ ପିଗି ବ୍ୟାଙ୍କ୍, ପ୍ଲାଣ୍ଟର୍, ପକ୍ଷୀ ମାନଙ୍କୁ ଖୁଆଇବା ପାତ୍ର କିମ୍ବା ଏପରିକି ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ର ଜିନିଷ ପତ୍ର ରେ ପରିଣତ କରନ୍ତୁ । ସୃଜନଶୀଳ ହୁଅନ୍ତୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସଜାଇବା ପାଇଁ ରଙ୍ଗ, ମାର୍କର, ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁନଃଚକ୍ରିତ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ।
- **ବିକଳ୍ପ ଫେଶନ୍:** ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ କିମ୍ବା ପର୍ସ କୁ କାଟି ଏହାକୁ ବାସ୍କେଟ୍, ମ୍ୟାଟ୍, ଏପରିକି ଫୋନ୍ କଭର ବୁଣିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ଆପଣ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଦଉଡ଼ି କିମ୍ବା ବ୍ରେସେଲେଟ ପରି ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ତିଆରି କରିପାରିବେ।
- **ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରତିଯୋଗିତା:** କିଏ ଅଧିକ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବ ତାହା ଦେଖିବା ପାଇଁ ନିଜ ଗାଁରେ ଏକ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଆୟୋଜନ କରନ୍ତୁ। ପୁନଃବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୁରସ୍କାର କିମ୍ବା ଏପରିକି ଛୋଟ ଦାନକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ।
- **ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ଉତ୍ପାଦନ:** କୋଷ୍ଟର, ଚାବି ରିଙ୍ଗ, ଏପରିକି ଫୋନ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ଭଳି ଦରକାରୀ ଜିନିଷ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ସଂଗୃହିତ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନୀୟ ବଜାର କିମ୍ବା ସ୍କୁଲ୍ ଇଭେଣ୍ଟରେ ଉପହାର ମଧ୍ୟ ଦେଇପାରିବେ।

ଏକ ଅଧିକ ଅଭିନବ ସମାଧାନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଆମେ ଏକ ଭବିଷ୍ୟତ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରିବା ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ପ୍ରଦୂଷଣ ଅତୀତର କଥାହୋଇ ରହିଥିବ ।

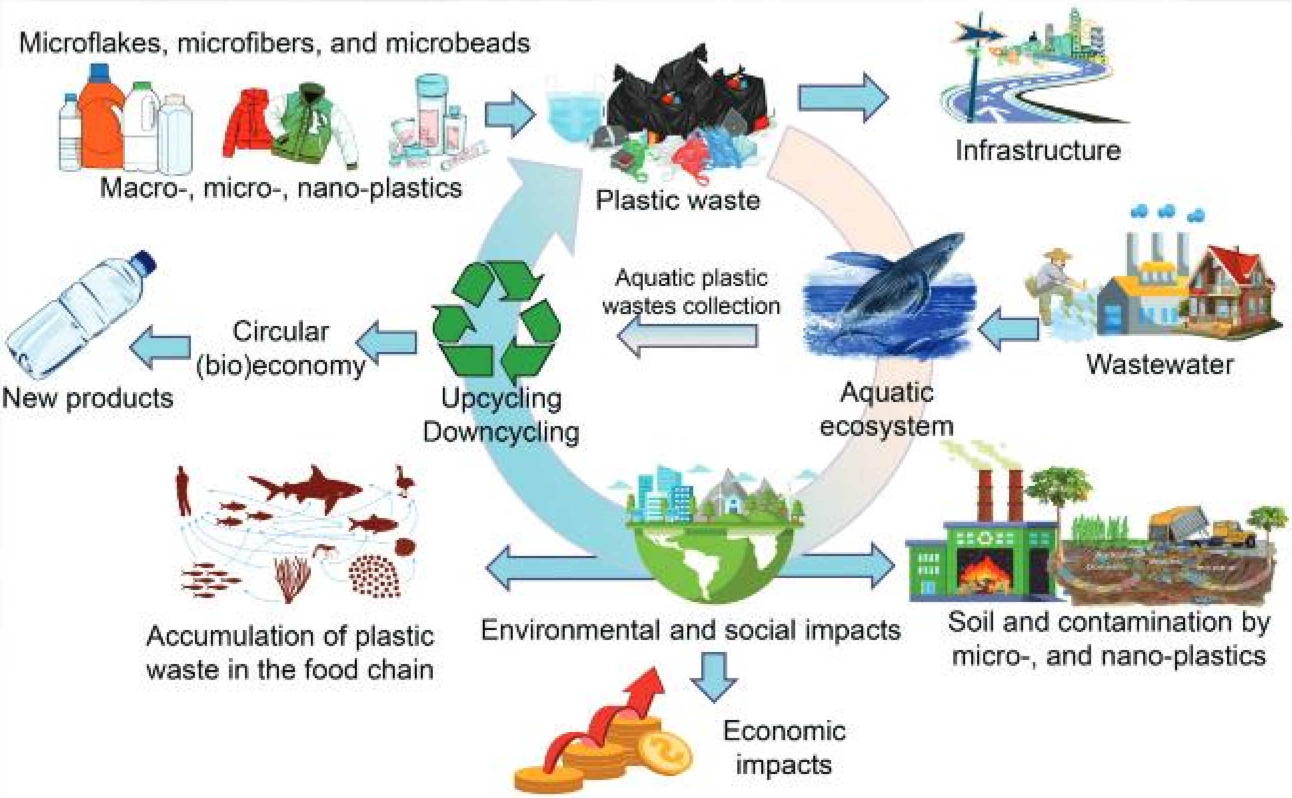

ସ୍ୱଚ୍ଛ ପାଣି, ସୁସ୍ଥ ଗାଁ: ଆମର ଜଳକୁ ବିଶୁଦ୍ଧ ରଖିବା

ଆମ ଗାଁରେ ପାଣି କେତେ ମୂଲ୍ୟବାନ ତାହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି। ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୁନ୍ଦା ପାଣି ପିଇବା, ରୋଷେଇ କରିବା, ସଫା କରିବା ଏବଂ ଆମ ଫସଲକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। କିନ୍ତୁ ବେଳେ ବେଳେ ଆମ ପୋଖରୀ, ନଦୀ, କୂଅ ସବୁ ଅପରିଷ୍କାର ହୋଇଯାଏ - ପ୍ରଦୂଷିତ ହୋଇଯାଏ । ଏହା ଆମକୁ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ କରିପାରେ, ଆମ ଗଛର କ୍ଷତି କରିପାରେ, ଏପରିକି ମାଛମାନଙ୍କୁ ଭୟଭୀତ କରିପାରେ।

ଆମର ପାଣିକୁ କ'ଣ ଅପରିଷ୍କାର କରୁଛି?

- **ସାବୁନ୍ ପାଣି ଓ ସଫାକରୁଥିବା ପାଣି:** ଯେତେବେଳେ ଆମେ ପୋଖରୀ ତୁଠରେ କିମ୍ବା ଝରଣା ନିକଟରେ ଲୁଗାପଟା ଓ ବାସନ ଧୋଇଥାଉ, ସେତେବେଳେ ସେହି ମଇଳା ପାଣି ପୁଣି ପାଣି ଭିତରକୁ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଥାଏ। ଏହା ଦ୍ୱାରା ଜୀବାଣୁ ବ୍ୟାପିବାର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ, ଯାହା ଲୋକଙ୍କୁ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ କରିଥାଏ।
- **ଶୌଚାଳୟର ବର୍ଜ୍ୟଜଳ:** ଯଦି ଶୌଚାଳୟ ଠିକ୍ ଭାବେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇନଥାଏ କିମ୍ବା ଲିକ୍ ହୁଏ, ତେବେ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ମାଟିରେ ମିଶିବା ସହ ଆମେ ପିଇବା ଓ ରୋଷେଇ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ପାଣିକୁ ଦୂଷିତ କରିଥାଏ।
- **ସାର ଓ କୀଟନାଶକ:** ଏହା ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ସମୟରେ ଆମ କ୍ଷେତରୁ ଧୋଇ ହୋଇ ପୋଖରୀ କିମ୍ବା ଝରଣାରେ ମିଶିପାରେ। ଏମାନେ ଯଦିଓ ଫସଲ ବଢ଼ିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଏହାର ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରା ପାଣିରେ ମାଛ ଓ ଅନ୍ୟ ଜୀବଙ୍କୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥାଏ।
- **ପ୍ରାଣୀ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ:** ଯଦି ପଶୁମାନଙ୍କ ମଳକୁ ଠିକ୍ ଭାବେ ଖତ କରାନଯାଏ, ତେବେ ଏହା ନିକଟସ୍ଥ ଜଳ ଉତ୍ସକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରିପାରେ।
- **ଅଳିଆ ଏବଂ ଆବର୍ଜନା:** ପୋଖରୀ କିମ୍ବା କୂଅ ନିକଟରେ ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଉଥିବା ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବ୍ୟାଗ୍, ବୋତଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଳିଆ ଆବର୍ଜନା ସେମାନଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ଦେଇ ପାଣିକୁ ଅପରିଷ୍କାର କରିଦେଇଥାଏ।

ଆମ ଗାଁ ଆମ ପାଣିକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ରଖିବା: ଆମେ ଏକାଠି କ'ଣ କରିପାରିବା

ଭଲ ଖବର ହେଲା, ଗାଁର ପାଣିକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଓ ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ପାଇଁ ଆମେ ସମସ୍ତେ କିଛି ସହଜ କଥା କରିପାରିବା!

- **ଉପଯୁକ୍ତ ଶୌଚାଳୟ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତୁ:** ଉପଯୁକ୍ତ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍କାସନର ସୁବିଧା ଥାଇ ଭଲ ଭାବରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ଶୌଚାଳୟ କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା
- **ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ କମ୍ପୋଷ୍ଟ:** ଜଳ ଉତ୍ସ ନିକଟରେ ଖତ ଜମା ହେବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ। ଏହା ବଦଳରେ ଏକ କମ୍ପୋଷ୍ଟ ପିଟ୍ ତିଆରି କରି ତାକୁ ସାରରେ ପରିଣତ କରନ୍ତୁ ଯାହାଦ୍ୱାରା ପାଣି ଦୂଷିତ ହେବ ନାହିଁ।
- **ସଫାକରିବା:** ପୋଖରୀ କିମ୍ବା ଝରଣାଠାରୁ ଦୂରରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଧୋଇବା ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ। ଟ୍ୟାପ୍‌କୁ ଲଗାତାର ଚାଲିବାକୁ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବାଲଟି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ।
- **ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଯୋଦ୍ଧା ହେବେ:** ପୋଖରୀ କିମ୍ବା କୂଅ ପାଖରେ ଅଳିଆ ପକାନ୍ତୁ ନାହିଁ । ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ପରିବେଶକୁ ସଫାସୁତୁରା ରଖିବା ପାଇଁ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ଓ ପରିବାର ଲୋକଙ୍କ ସହ ମିଶି ସଫେଇ ଅଭିଯାନର ଆୟୋଜନ କରନ୍ତୁ।
- **ପୋଖରୀ ଚାରିପଟେ ଗଛ ଲଗାନ୍ତୁ:** ଗଛ ପ୍ରାକୃତିକ ଫିଲଟର ଭଳି କାମ କରିଥାଏ, ଯାହା ପାଣିରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦୂଷଣକାରୀ ପଦାର୍ଥକୁ ଶୋଷଣ କରିଥାଏ। ଜଳାଶୟ ଚାରିପାଖରେ ବେଶୀ ଗଛ ଲଗାଇ ସଫାସୁତୁରା ରଖନ୍ତୁ।

ଏହାର ପ୍ରସାର ଓ ପ୍ରଚାର:

ନିଜ ପରିବାର, ସାଙ୍ଗସାଥୀ, ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ସହ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପାଣିର ମହତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ। ଆପଣ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ବିଷୟରେ ଯାହା ଶିଖିଛନ୍ତି ଏବଂ ଆମେ ଏହାକୁ କିପରି ରୋକିପାରିବା ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ।

ଗାଁରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣର ମୁକାବିଲା

ଆମେ ନିଶ୍ୱାସ ନେଉଥିବା ବାୟୁ ଜୀବନ ପାଇଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ। କିନ୍ତୁ ଆମ ଗାଁରେ ଜଳୁଥିବା ଧୂଆଁ, ଶୁଖିଲା କ୍ଷେତରୁ ଧୂଆଁ, ଗାଡିରୁ ଧୂଆଁ ଆସି ବାୟୁକୁ ପ୍ରଦ୍ୟୁଷିତ କରିଥାଏ। ଏହି ବାୟୁ ପ୍ରଦୁଷଣ ଯୋଗୁଁ କାଶ, ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସ ନେବାରେ ଅସୁବିଧା ହେବା ସହ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଦେଇଥାଏ।

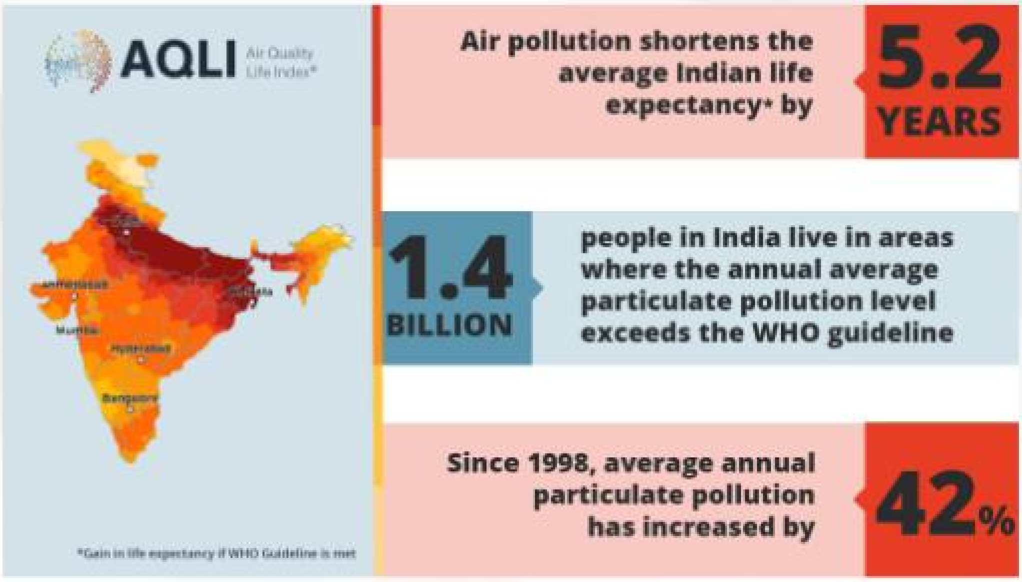

କ'ଣ ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାମ ବାୟୁକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରେ?

- **ଜଳୁଥିବା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ:** ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ, ପତ୍ର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆବର୍ଜନାକୁ ଜଳାଇବା ଦ୍ୱାରା ବାୟୁରେ କ୍ଷତିକାରକ ଧୂଆଁ ଏବଂ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ନିର୍ଗତ ହୋଇଥାଏ। କ୍ଷେତରେ ଫସଲ କଟାହବା ପରେ ରହିଯାଇଥିବା ଅଂଶ ପୋଡ଼ିବା ଫଳରେ ତୀବ୍ର ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ।
- **ଯାନ ବାହନର ନିର୍ଗମନ:** କାର, ସ୍କୁଟର, ଟ୍ରାକ୍ଟର ସବୁକିଛିର ନିର୍ଗମନ ଧୂଆଁ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ।
- **କ୍ଷେତରୁ ଧୂଳି:** ଶୁଖିଲା ଋତୁରେ ଅନାବୃତ କ୍ଷେତ ଧୂଳି ଝଡ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ଯାହା ଆମ ଫୁସଫୁସ ଏବଂ ଆଖିକୁ କ୍ଷତି କରିଥାଏ।
- **ଇଟାଭାଟି:** ପାରମ୍ପରିକ ଇଟାଭାଟିରୁ ବାହାରୁଥିବା ଧୂଆଁ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଉତ୍ସ ହୋଇପାରେ, ଯାହା ବାୟୁରେ କ୍ଷତିକାରକ କଣିକା ନିର୍ଗତ କରିଥାଏ।
- **ରୋଷେଇ ଧୂଆଁ:** ଖୋଲା ନିଆଁ ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ ରୋଷେଇ ଚୁଲା ଧୂଆଁ ଛାଡିପାରେ ଯାହା ଘର ଭିତରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ କରିଥାଏ, ବିଶେଷ କରି ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ହାନିକାରକ, ଯେଉଁମାନେ ଅଧିକ ସମୟ ରୋଷେଇ କରନ୍ତି।

ନିଶ୍ୱାସ ନେବାରେ ସହଜ ହେବା: ସ୍ୱଚ୍ଛ ବାୟୁ ପାଇଁ ସମାଧାନ

ଆମ ଗାଁରେ ବାୟୁର ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଏବଂ ସହଜରେ ନିଶ୍ୱାସ ନେବା ପାଇଁ ଉପାୟ ରହିଛି:

- **ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଜଳାଇବା କମ୍ କରନ୍ତୁ:** ଖାଦ୍ୟ ଓ ପତ୍ର କୁ ପୋଡ଼ିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କମ୍ପୋଷ୍ଟ ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏପରି କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ।

- **ଚାଲନ୍ତୁ, ସାଇକେଲ୍ କିମ୍ବା କାର ଭାଗିଦାରୀରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା:** ଯେତେ ସମ୍ଭବ ଗ୍ରାମ୍ୟ ରାସ୍ତାରେ ଯାନବାହାନ ନିର୍ଗମନକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଚାଲିବା, ସାଇକେଲ ଚାଳନା କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାର ରେ ନଯାଇ ଏକତ୍ର ଯାଅନ୍ତୁ ।
- **ଗଛ ଲଗାନ୍ତୁ:** ଗଛ ପ୍ରାକୃତିକ ଫିଲଟର ଭଳି କାମ କରିଥାଏ, ଯାହା ବାୟୁରୁ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ଶୋଷଣ କରିଥାଏ। ନିଜ ଘରର ଆଖପାଖରେ ଗଛ ଲଗାନ୍ତୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ।
- **ଉନ୍ନତ ରୋଷେଇ ଷ୍ଟୋଭ:** କମ୍ ଇନ୍ଧନ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଏବଂ କମ୍ ଧୂଆଁ ଛାଡୁଥିବା ସଫା ଜଳୁଥିବା ରୋଷେଇ ଷ୍ଟୋଭକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ।
- **ଯାନବାହାନର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ:** ନିୟମିତ ଭାବେ ନିଜ ଗାଡ଼ିର ଯତ୍ନ ନିଅନ୍ତୁ, ଯାହା ଫଳରେ ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ସହଜରେ ଚାଲିପାରିବ ଏବଂ କମ୍ ପ୍ରଦୂଷଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବ।
- **ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କର:** ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ହ୍ରାସ କରିବାର ପାଇଁ ଉପାୟ ବିଷୟରେ ଆପଣ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସହିତ କଥା ହେବେ, ଯେପରିକି ଗୋଷ୍ଠୀ ବାୟୋଗ୍ୟାସ ପ୍ଲାଣ୍ଟ କିମ୍ବା ସୌରଚାଳିତ ପ୍ୟାନେଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାମକୁ ଏକ ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରାମରେ ପରିଣତ କରିବା ଭଳି ସ୍ୱଚ୍ଛ ଶକ୍ତି ଉତ୍ସକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବେ।

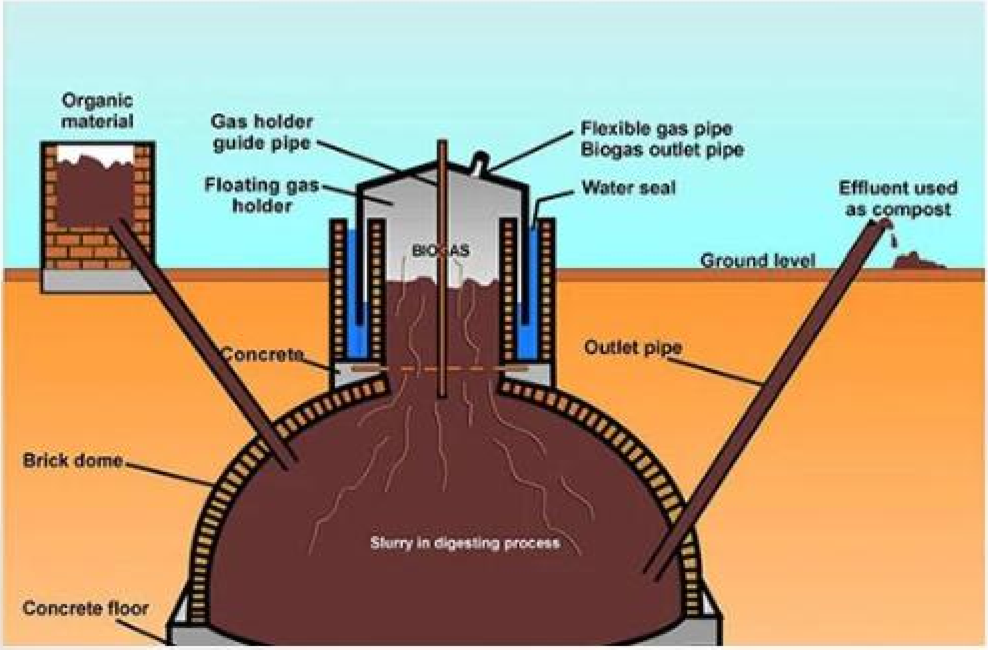

ଶିଶୁ, ଯୁବକ ଓ ସମାଜ କିପରି ଆମ ପରିବେଶକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିପାରିବେ

ଆମ ପରିବେଶ ଆମ ଘର ପରି - ଏହା ଆମକୁ ବଞ୍ଚିବା, ନିଃଶ୍ୱାସ ନେବା ଏବଂ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସବୁକିଛି ଯୋଗାଇଥାଏ। କିନ୍ତୁ ଘର ଭଳି ଏହାର ମଧ୍ୟ ଯତ୍ନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ଏଠାରେ ପିଲା, ଯୁବକ, ଏବଂ ସମଗ୍ର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଆମ ଗ୍ରହର ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରକ୍ଷକ ଭାବରେ ଏକାଠି ହୋଇପାରିବେ!

ଶିଶୁ: ପରିବର୍ତ୍ତନର ବୀଜ ରୋପଣ

ଏପରିକି ଆମ ସମୁଦାୟର ସର୍ବକନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଏକ ବଡ଼ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିପାରିବେ। ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା କେମିତି.

- **ପ୍ରକୃତି ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା:** ବାହାରେ ବୁଲିବା ପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ। ଏକ ଛୋଟ ବଗିଚା ଲଗାନ୍ତୁ, ପକ୍ଷୀ ଓ କୀଟପତଙ୍ଗକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା କେବଳ ପ୍ରକୃତିରେ ଭ୍ରମଣର ମଜ୍ଜା ନିଅନ୍ତୁ। ଏହାଦ୍ୱାରା ପରିବେଶ ପ୍ରତି ଭଲପାଇବା ବଢ଼ିଥାଏ ଏବଂ ଏହାର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ।
- **ହ୍ରାସ, ପୁନଃବ୍ୟବହାର, ପୁନଃଚକ୍ରଣ:** ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଭୂତିରେ ପରିଣତ କରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏହି ଧାରଣାଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତୁ । ସେମାନେ ପୁନଃବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଡ଼ିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ, ପୁରୁଣା ଜାର ଗୁଡିକୁ କାରିଗରୀ ପାଇଁ ପୁନଃବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାରରେ ନଥିବା ସମୟରେ ଲାଇଟ୍ ବନ୍ଦ କରିଦିଅନ୍ତୁ।
- **ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ ପାଇଁ କଳା ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ:** କଳା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଆୟୋଜନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ପରିବେଶ ବାର୍ତ୍ତା ସମ୍ବଳିତ ପୋଷ୍ଟର ତିଆରି କରନ୍ତୁ। ପିଲାମାନେ ନିଜର ସୃଜନଶୀଳତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସହିତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ଉପରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବେ।

ଯୁବକ: ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ନେତୃତ୍ୱ

ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରକୃତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ପାଇଁ ଶକ୍ତି, ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ତାର ସୁବିନିଯୋଗ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ।

- **ସଫେଇ ଅଭିଯାନର ଆୟୋଜନ କରନ୍ତୁ:** ପାର୍କ, ରାସ୍ତା, କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ସ୍ଥାନକୁ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଏବଂ ସହପାଠୀମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ରିତ କରନ୍ତୁ। ଦୃଶ୍ୟମାନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଉତ୍ତମ ମାଧ୍ୟମ।
- **ଶିକ୍ଷା:** ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ, ଉଭୟ ଯୁବକ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ପରିବେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟ ଉପରେ ଗବେଷଣା ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପନା କିମ୍ବା କର୍ମଶାଳା ଆୟୋଜନ କରନ୍ତୁ।
- **ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ର ଉଚିତ ବ୍ୟବହାର:** ପରିବେଶ ସମସ୍ୟା ଓ ଏହାର ସମାଧାନ ନେଇ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ସୋସିଆଲ ମିଡିଆ ପ୍ଲାଟଫର୍ମର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ଏପରିକି ସ୍ଥାୟୀ ଅଭ୍ୟାସକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଆପଣ ଆପ୍ କିମ୍ବା ଅନଲାଇନ୍ ସଚେତନତା ଅଭିଯାନ ମଧ୍ୟ କରିପାରିବେ।
- **ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ଅଭିଯାନ:** ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ବର୍ଷା ଋତୁରେ ନିଜଗ୍ରାମରେ ଖାଲିଥିବା ଜାଗା, ମନ୍ଦିର ପରିସର, ସ୍କୁଲ ପଡିଆ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଚାରା ସଂଗ୍ରହ କରି ରୋପଣ କରନ୍ତୁ । ଖାଉଥିବା ଫଳମୂଳିର ମଞ୍ଜି କୁ ଫୋପାଡି ନଦେଇ ଶୁଖେଇ କରି ଯତ୍ନରେ ରଖନ୍ତୁ ଓ ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଏହାକୁ ରୋପଣ କରନ୍ତୁ ।
- **ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳର ପରିଚାଳନା:** ଘରୁ ନିଷ୍କାଶିତ ହେଉଥିବା ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳର ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା କରି ପାକଶାଳା ବଗିଚାକୁ ଜଳସେଚିତ କରାଯାଇ ପାରିବ । ନଳକୂପରୁ ବାହାରୁଥିବା ଜଳର ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତୁ ।

- **ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା:** ବର୍ଜ୍ୟ ବସ୍ତୁକୁ ଅଲଗାକରି ରଖନ୍ତୁ ଓ ଯାହା ମାଟିରେ ସହଜରେ ମିଶିଯିବ ତାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଖତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ଓ ବାଡିବଗିଚାରେ ଏହି ଖତ କୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ ମାଟିରେ ମିଶୁନଥିବା ବର୍ଜ୍ୟ କୁ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରନ୍ତୁ ।

- ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବ୍ୟବହାର କମ କରିବା, ଶକ୍ତିର ଅପଚୟକୁ ରୋକିବା, ପାଣିର ଉଚିତ ବ୍ୟବହାର କରିବା, ବିଭିନ୍ନ ପରିବେଶ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦିନ ଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ କରି ଜନ ସଚେତନ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଯୁବଗୋଷ୍ଠି ଆଗେଇ ଆସିବା ଉଚିତ ।

ଜନ ସମୁଦାୟ: ସବୁଜ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ମିଳିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା

- **ସ୍ଥାୟୀ ଅଭ୍ୟାସକୁ ସମର୍ଥନ:** ପୁନର୍ବ୍ୟବହାର ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବା କିମ୍ବା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ହ୍ରାସ କରିବା ଭଳି ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ଅଭ୍ୟାସକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା। ପରିବହନ ନିର୍ଗମନକୁ କମ୍ କରିବା ପାଇଁ କୃଷକ ବଜାର ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରି କରୁଥିବା ଦୋକାନକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତୁ।

- **ଗୋଷ୍ଠୀ ଉଦ୍ୟାନ ଓ ବୃକ୍ଷରୋପଣ:** ସାମୂହିକ ବଗିଚା ତିଆରି କରନ୍ତୁ ଯେଉଁଠି ଲୋକମାନେ ନିଜ ଗଛ ନିଜେ ବଢାଇବା ସହ ଆଖପାଖ ପରିବେଶକୁ ସୁନ୍ଦର କରିପାରିବେ। ସବୁଜିମା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବାୟୁର ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରିବା।

- **ପରିବର୍ତ୍ତନ:** ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଉଥିବା ନୀତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହ କାମ କରନ୍ତୁ, ଯେପରିକି ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବା ଶକ୍ତି ଦକ୍ଷତା କୋଡ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ନୂତନ ଭବନ ନିର୍ମାଣରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଶକ୍ତି ଉପଯୋଗର ମାନ ସ୍ଥିର କରିବା।

- **ମନେ ରଖିବା:** ଛୋଟ ହେଉ କି ବଡ଼, ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ରହିଛି। ମିଳିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ଦ୍ୱାରା ଶିଶୁ, ଯୁବ ଏବଂ ସମୁଦାୟ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପରିବେଶ ପରିଚାଳନାକାରୀ ହୋଇପାରିବେ। ଆସନ୍ତୁ କେବଳ ନିଜ ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ ଆଗାମୀ ପିଢ଼ି ପାଇଁ ଆମ ପୃଥିବୀକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା।

PECUC'sVision:

A world in which peace, justice and equality prevails, where people participate and have a say in their social and economic well-being by exercising their rights to a life of dignity, respecting cultural and natural diversity.

PECUC's Mission:

Our mission is to empower and enable children, young people, women, the elderly, other vulnerable and marginalized communities to participate powerfully in their overall development and to create and strengthen people's institutions that ensure, sustain and promote their wellbeing, security, inclusive development and a life of dignity.

Published by:

PEOPLE'S CULTURAL CENTRE (PECUC)

Regd. Office:
House No. : VII, M-13, Sailashree Vihar, Bhubaneswar-751021, Odisha

Coordinatoon Office:
House No. : 63, Phase-II, Indraprastha, Pokhariput, Bhubaneswar-751020, Odisha

Copy Right: People's Cultural Centre (PECUC)
(For Private Circulation only)

www.pecuc.org
Facebook: @PecucOdisha, **Twitter:** @pecuc1, **Linkdln:** People's Cultural Centre
Instagram: @pecucodisha, **Youtube:** PECUC Odisha